

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Csp/53/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119266481
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Vallo
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119266481.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica pred sudcom JUDr. Jurajom Vallom v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, v spore právne zastúpený JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanej Y. P., , nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N., štátna občianka SR, o zaplatenie 1 609,99 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1 609,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 19,10 % ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia zamieťa.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, ktoré je p o v i n n á zaplatiť žalovaná žalobcovi v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške, ktoré bude vyhotovené vyšším súdnym úradníkom.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 25. 04. 2019 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1 609,99 Eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania, a to titulom uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20. 12. 2018 uzatvorila Poštová banka a. s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 ako postupca a spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692 ako postupník Zmluvu o postúpením pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako spoludlžník uzavreli dňa XX. XX. XXXX Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX predmetom, ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 1 000,- Eur v prospech žalovanej. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazala vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa predpisu splátok k zmluve. Žalobca si svoje zmluvné povinnosti splnil riadne a včas a žalovanej dňa 27. 11. 2014 poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 1 000,- Eur. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná svoje zmluvné povinnosti neplnila riadne a včas, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 16. 05. 2016 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle čl. 6 Obchodných podmienok pre úver ku dňu 16. 05. 2016. Žalovaný si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok nesplnila. V zmysle obchodných podmienok, ak sa

úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 19,10% ročne. Žalobca si zároveň uplatnil aj zákonný úrok z omeškania. Na základe uvedeného sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata sumy 1 609,99 Eur, zmluvného úroku vo výške 19,10% ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplata spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplata a náhrady trov konania.

3. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila. Súd lustráciou v Registri obyvateľov SR zistil, že žalovaná má vedený trvalý pobyt na B. N.. Z Oznámenia OR PZ v Trnave - OO PZ Hlohovec bolo zistené, že žalovaná má trvalé bydlisko na B. N., pričom žije potulným spôsobom života. Súd preto doručoval žalovanej uznesenie spolu so žalobou a poučením podľa § 160 a § 292 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) Oznámením zo dňa 30. 09. 2019 a taktiež prostredníctvom Verejnej vyhlášky o uložení písomností mestom Hlohovec s tým, že žalovanej boli uvedené listiny doručené dňa 25. 10. 2019.

4. Súd vo veci konal a rozhodoval v neprítomnosti sporových strán v zmysle § 180 CSP, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, aktuálnym stavom úveru ku dňu 18. 12. 2018, podacím hárkom č. EPH XXXXXXXXXX, podacím hárkom č. EPH XXXXXXXXXX, doručenkou do vlastných rúk, obchodnými podmienkami pre úver - Dobrá pôžička účinnými od 06. 01. 2014, podacím hárkom č. EPH XXXXXXXXXX, podacím hárkom č. EPH XXXXXXXXXX, oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 01. 2019, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2018 zo dňa 20. 12. 2018, prehľadom splátok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX na žalovanú, sadzobníkom poplatkov účinným od 01. 10. 2014, VOP účinnými od 28. 06. 2014, výpisom z účtu na žalovanú za obdobie od 27. 11. 2014 do 18. 12. 2018, výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16. 05. 2016, Zmluvou o úvere Dobrá pôžička zo dňa 27. 11. 2014, s tým, že zistil tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu - Poštová banka a.s. a žalovaná uzavreli dňa 27. 11. 2014 Zmluvu o úvere - Dobrá pôžička na základe, ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver vo výške 1 000,- Eur, ktorý mal byť splatený formou 96 mesačných splátok s tým, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná 15. 11. 2022, výška mesačnej splátky bola dohodnutá v sume 21,- Eur, úroková sadzba 19,10 % p.a., RPMN 20,87 % p.a., priemerná hodnota RPMN 21,79% p.a., celková čiastka úveru 1 861,46Eur, dátum prvej mesačnej úhrady do 15. 12. 2014, splácanie úveru mesačne, vždy k 15.dňu v mesiaci. Súčasťou takejto úverovej zmluvy boli aj Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky, ako aj sadzobník poplatkov.

7. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16. 05. 2016 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú, že porušila zmluvné ustanovenia, ako aj obchodné podmienky tým, že neuhradila svoje záväzky, pričom sa úverová pohľadávka k 16. 05. 2016 stáva predčasne splatnou v celom rozsahu. Dlžná suma predstavovala 1 033,76Eur. Zároveň vyzval na úhradu dlžnej sumy jednorázovo, najneskôr v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

8. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 18. 12. 2018 vyplýva prehľad vykonaných platieb a ich započítaní na úroky, istinu, ako aj ďalšie poplatky.

9. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 524 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

15. Podľa § 151 ods. 1 CSP, sa skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela považujú za nesporné.

16. Súd za nespornú považoval skutočnosť, že právny predchodca žalobcu - Poštová banka a.s., ako podnikateľský subjekt uzavrel so žalovanou formulárovú zmluvu na základe, ktorej jej poskytol finančné prostriedky z titulu úveru. Právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní takejto zmluvy v zmysle predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom ide o skutočnosť známu súdu z jeho činnosti a v konaní nebolo preukázané ani tvrdenie, že by žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky, resp. že by uzatvárala takúto zmluvu o úvere v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti, alebo povolania, keďže zmluva mala formulárový charakter, bola vopred pripravená právnym predchodcom žalobcu a žalovaná ju nemohla ovplyvniť, ale musela ju prijať ako celok, alebo odmietnuť, tak súd považoval právneho predchodcu žalobcu za veriteľa v zmysle § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch a žalovanú za spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

17. Je nesporné, že zmluva je vzhľadom na charakter subjektov zmluvou spotrebiteľskou, na tento vzťah je preto potrebné aplikovať okrem zákona o spotrebiteľských úveroch aj ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúci režim spotrebiteľských zmlúv. Pri tom nie je podstatné, či je zmluva uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, či iného právneho predpisu. Po preskúmaní úverovej zmluvy súd dospel k záveru, že zmluva bola uzavretá platne, neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, je uzatvorená v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch a bola podpísaná zo strany žalovanej. Z listinných dôkazov predložených žalobcov vyplýva, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1 000,- Eur a tento bola povinná úver riadne splácať. Žalovaná však podmienky splácania nedodržiavala a úver riadne nesplácala. Právny predchodca preto v súlade so zmluvnými podmienkami vyhlásil úver za predčasne splatný dňa 16. 05. 2016.

18. V spore bolo preukázané, že žalovaná sa dostala do omeškania s platením splátok úveru, na čo ju právny predchodca žalobcu písomne vyzval listom zo dňa 16. 05. 2016 v lehote podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách na plnenie a súčasne ju vyzval na možnosť požadovať predčasné vrátenie celého úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu preto oprávnené úver a pohľadávku zo zmluvy o úvere platne postúpil na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok, a preto je žalobca podľa § 524 ods. 1 a § 526 ods. 1a 2 Občianskeho zákonníka na vymáhanie pohľadávky aktívne legitimovaný.

19. Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že by žalovaná svoj dlh zaplatila riadne a včas, pričom zostala v konaní nečinná, nevyužila možnosť obrany v konaní, resp. prostriedky procesnej obrany, s tým, že v zmysle § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, považujú za nesporné a vzhľadom k tomu, že bolo preukázané, že podmienky zmluvy zo strany žalovanej neboli splnené, súd mal zato, že nárok žalobcu je dôvodný a preto žalobe v časti istiny vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 609,99 Eur.

20. Žalobca si zároveň uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne. Keďže žalovaná sa dostala s plnením do omeškania, súd priznal žalobcovi v súlade so zákonnými ustanoveniami v zmysle § 517 ods. 1 OZ a Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. zákonný úrok vo výške 5,05% ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplataenia ako sankciu zo zákona za neplnenie povinnosti plniť včas a riadne.

21. V časti, kde žalobca požadoval zmluvný úrok vo výške 19,10% ročne zo sumy 919,58 Eur od 20. 12. 2018 do zaplataenia, žalobu zamietol. K predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním žalobcu ako veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stav jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie práva na dispozícií z istiny úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa a nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovej zosplatennej pohľadávky. Ak nastal tento stav, veriteľ nemá právo inkasovať úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. V takomto stave patria zmluvným stranám len sankcie s poukazom na § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 § 3 a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Ak sa žalobca od platných plnení domáha aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovení Občianskeho zákonníka i s poukazom na § 53 ods. 3, písm. k OZ.

22. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie od dohodnutej, alebo predčasnej vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Dohoda podľa, ktorej má spotrebiteľ popri úrokov z omeškania, alebo ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do jeho splatenia, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škody spotrebiteľa predstavuje jeho značné zhoršenie od postavenia a je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne. Nie je kogentná úprava o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a navyš sa dostáva do rozporu s ustanovením § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Takáto dohoda je neplatná pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39, § 52 ods. 2, § 517 ods. 2 OZ (rozsudok Krajského súdu Prešov č.k. 6Co/190/2014 a uznesenie IV. US 476/2012).

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov tohto konania v plnej výške, ako úspešnej strane sporu s poukazom na § 255 ods. 1 CSP.

24. O výške trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 CSP). Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/95 Z. z. a noviel - Exekučný poriadok.